

به نام خدا

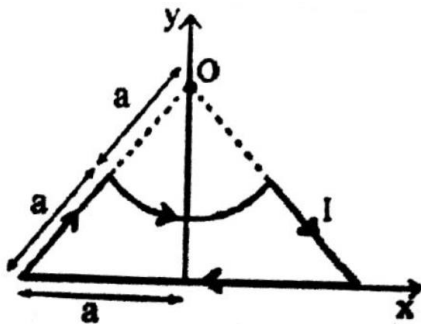
میدان مغناطیسی ناشی از جریان و القای الکتریکی

تکلیف سری ۷ فیزیک ۲

نیمسال دوم ۱۴۰۳

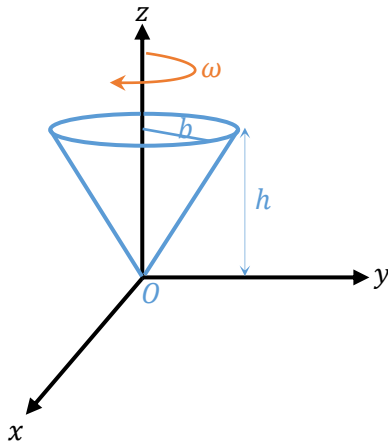
مهلت تحویل: ۲۳ خرداد

- ۱- حلقه ای با جریان I مطابق شکل زیر مفروض است. بردار میدان مغناطیسی را در نقطه O (مرکز کمان) به دست آورید. حلقه نسبت به محور y متقارن می باشد.

$$\text{Ans: } \vec{B} = \frac{\mu_0 I}{a} \left(\frac{1}{12} - \frac{1}{4\pi\sqrt{3}} \right) \hat{k}$$

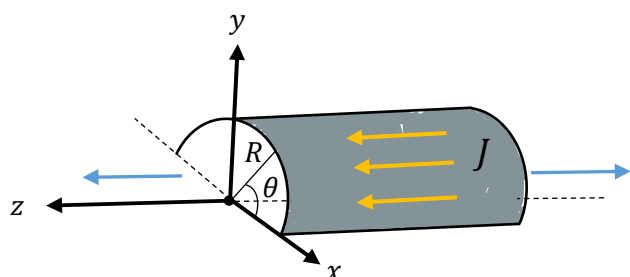
- ۲- مخروطی به ارتفاع $\sqrt{3}b$ و شعاع قاعده b داریم که دارای چگالی بار سطحی $\sigma = \sigma_0 z$ است (σ_0 مقدار ثابت و z ارتفاع است). اگر این مخروط با سرعت زاویه ای ω ساعتگرد حول محور z دوران کند، میدان مغناطیسی را در مبدا (نقطه O) بدست آورید.

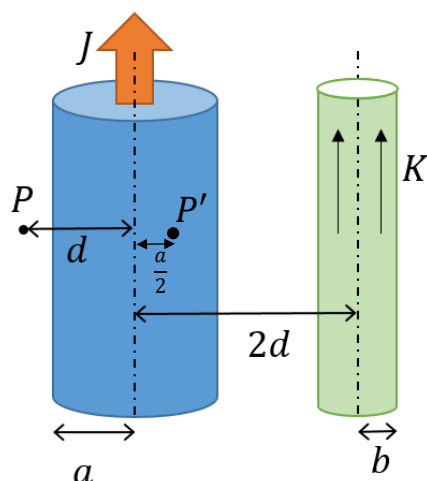
$$\text{Ans: } \vec{B}_O = \left(\sqrt{\frac{\mu_0 \omega \sigma_0 3}{16}} \times b \right)^2 (-\hat{k})$$

- ۳- مطابق شکل زیر، یک نیم استوانه از هر سمت در راستای محور z گسترده شده است. چگالی جریان گذرنده از این پوسته برابر $\vec{J} = J_0 \theta \hat{z}$ است. (θ زاویه بین شعاع هر سطح مقطع نیم دایروی از نیم استوانه با محور مثبت x هاست). میدان مغناطیسی برآیند را در محور مرکزی استوانه بیابید.

(راهنمایی: جهت سادگی شکل، می توانید سطح مقطع نیم استوانه را در صفحه xy رسم کنید.)

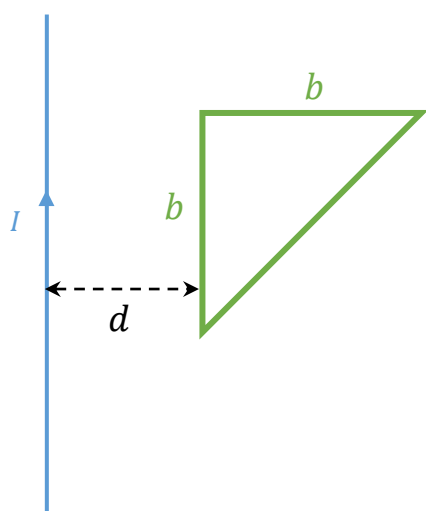
Ans: $\vec{B} = \frac{\mu_0 J_0}{2\pi} [\pi \hat{i} + 2\hat{j}]$

۴- مطابق شکل، از یک رسانای هادی استوانه‌ای بسیار بلند به شعاع a جریانی به چگالی $J = j_0 \frac{r^2}{a^2} \left(\frac{A}{m^2} \right)$ می‌گذرد، که r فاصله عمودی از محور همان استوانه است (آبی رنگ). یک پوسته‌ی استوانه‌ای رسانای بسیار بلند دیگر به شعاع b حامل جریانی بر روی سطح با چگالی جریان خطی یکنواخت $K \left(\frac{A}{m} \right)$ است و محور دو استوانه در فاصله‌ی $2d$ از یکدیگر قرار گرفته‌اند. الف) اندازه میدان مغناطیسی را نقطه‌ی P که در فاصله‌ی d از محور استوانه سمت چپ، قرار دارد به دست آورید. ب) اندازه میدان مغناطیسی را در نقطه P' نیز محاسبه کنید.

Ans: $B_P = \frac{\mu_0 j_0 a^2}{4d} + \frac{\mu_0 K b}{3d}$ $B_{P'} = \frac{\mu_0 K b}{2d - \frac{a}{2}} - \frac{\mu_0 j_0 a}{32}$

۵- از یک سیم نامتناهی، جریان متغیری برابر با $I = I_0 \cos \omega t$ می‌گذرد. یک حلقه مثلی به طول اضلاع قائمه b همانند شکل در مجاورت این سیم قرار گرفته است. مطلوب است:

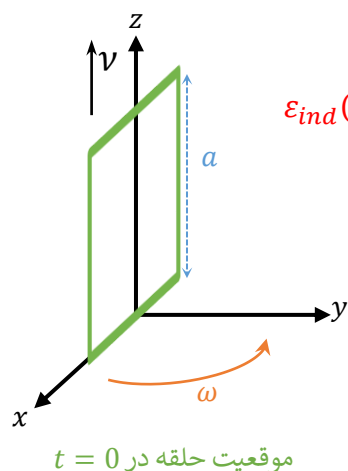

- الف) میدان مغناطیسی در فاصله x از سیم.
- ب) شار مغناطیسی گذرنده از حلقه.
- ج) ضریب القای متقابل.
- د) نیرو محرکه القایی روی حلقه.

Ans: $\varepsilon = \frac{\mu_0}{2\pi} I_0 \omega \left[(b + d) \ln \left(\frac{b + d}{d} \right) - b \right] \sin \omega t$

۶- مطابق شکل زیر، یک سیم مربعی شکل به طول ضلع a داریم که در ابتدا یک ضلع آن منطبق بر محور x است به گونه‌ای که مبدأ مختصات دقیقاً در وسط آن ضلع قرار دارد. این جسم با سرعت زاویه‌ای ω حول محور z دوران می‌کند

و با سرعت خطی v در جهت مثبت محور Z حرکت می کند. میدان مغناطیسی $\vec{B} = z\hat{i} + z\hat{j}$ برقرار است. نیروی محرکه القایی (ε_{ind}) را به صورت تابعی بر حسب زمان بدست آورید.

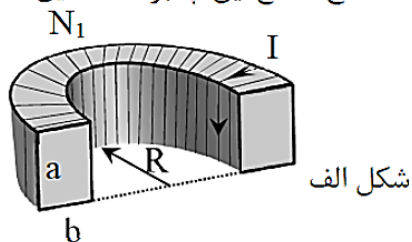

Ans:

$$\varepsilon_{ind}(t) = \frac{a^2}{2} [-\omega(a + 2vt)(\cos \omega t + \sin \omega t) + 2v(\cos \omega t - \sin \omega t)]$$

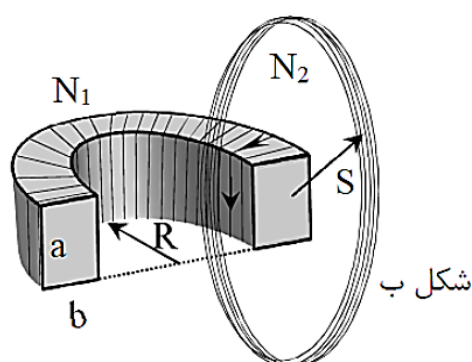
-۷

چنبره کامل (دایروی) با N_1 دور سیم حامل جریان I و شعاع داخلی R مفروض است. سطح مقطع این چنبره مستطیل شکل به طول a و عرض b می باشد. (در شکل، نصف چنبره نشان داده شده است)

الف) ضریب خود القایی و همچنین انرژی

مغناطیسی ذخیره شده در چنبره را بیابید.

ب) حال فرض کنید یک پیچه به شعاع S و تعداد دور N_2

مطابق شکل چنبره را در بر گرفته است. ضریب القای متقابل بین

پیچه و چنبره را حساب کنید.

part of Ans:
$$L = \frac{\mu_0 N_1^2 a}{2\pi} \ln\left(\frac{R+b}{R}\right)$$